

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI ZBOR

Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke

Šubičeva ulica 4, 1000 Ljubljana

t: 01 478 95 30, f: 01 478 98 77, e: ps-sds@dz-rs.si, www.dz-rs.si

Ljubljana, 24. januar 2019

DRŽAVNI ZBOR REPUBLIKE SLOVENIJE
Odbor za delo, družino, socialne zadeve in invalide

g. Vojko Starovič, predsednik

ZADEVA: Zahteva za sklic nujne seje Odbora za delo, družino, socialne zadeve in invalide

Na podlagi drugega odstavka 48. člena Poslovnika DZ, v povezavi z 32. členom Poslovnika DZ, v PS SDS zahtevamo sklic nujne seje Odbora za delo, družino, socialne zadeve in invalide in sicer z obravnavo naslednje točke:

1. Nedopustni zaostanki pri reševanju vlog za socialne prejemke.

I. Razlogi za sklic nujne seje

V zadnjih tednih smo v medijih spremljali številne zgodbe družin in posameznikov, ki so se znašli v težkem finančnem položaju zaradi izjemno velikih zamud pri odločanju o dodelitvi socialnih prejemkov na centrih za socialno delo. Centri za socialno delo so zamujali in še vedno zamujajo z nerešenimi vlogami za prejemke kot so: otroški dodatki, subvencije vrtca, malice in kosila ter državne štipendije.

V teh primerih gre ravno za tiste socialne prejemke, ki so namenjeni staršem oz. otrokom iz socialno šibkejših družin in ki so morali v času zamud pri odločanju izpad sredstev, ki jim po zakonu sicer pripadajo, pokriti iz drugih virov ter upati, da bo vloga v celoti odobrena, da bodo v predvideni višini sredstva dobili povrnjena.

Zaradi nekaj mesečnih zaostankov je te družine ali posameznike poleg težkega finančnega položaja spremljala tudi negotovost. Zaradi neodobrenih otroških dodatkov si družine niso mogle načrtovati ali si privoščiti nujnih družinskih odhodkov, plačevati so morali polno ceno vrtca, dijaki in predvsem študentje pa so si morali poiskati delo, zaradi česar je trpel tudi študijski proces.

Gre torej za edinstven primer v Republiki Sloveniji, kjer se o socialnih pravicah ni odločalo brez nepotrebnega odlašanja zaradi sistemske neučinkovitosti pri zagotavljanju socialnih storitev centrov za socialno delo, kar je posledica neodgovorne, prehitre, nedomišljene in neučinkovite reorganizacije centrov za socialno delo in odloženega projekta avtomatizacije odločb. Ta dva projekta sta se zasnova in začela v zadnjem letu ministirovanja ministrice dr. Anje Kopač Mrak ter sta potekala tudi, ko je mandat že nastopila sedanja ministrica mag. Ksenija Klampfer.

Namen reorganizacije oziroma nove organizacijske strukture centrov za socialno delo, ki se je vzpostavila s 1. oktobrom 2018, je bil poenotiti delovanje centrov in upravne postopke po Zakonu o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev ter povečati učinkovitost in kakovost dela centrov, omogočiti več časa za strokovne naloge in vzpostaviti skupne službe. Hkrati pa zaposlene razbremeniti administracije in upravnih postopkov. Tako se je 62 centrov za socialno delo formalno združilo v 16 območnih centrov, ki imajo organizirano skupno splošno službo za uveljavljanje pravic iz javnih sredstev in skupno strokovno službo.

Zaradi uvajanja informacijske podpore reorganizaciji v prvem tednu oktobra informacijski sistem centrov ni bil dostopen ter upravičenci niso mogli oddajati e-vlog preko portala e-uprava. Ravno v tem času pa je na centrih za socialno delo, tako kot vsako leto, prišlo do povišanega števila vlog zaradi začetka šolskega in študijskega leta. Povišanje vlog je torej okoliščina, ki bi jo bilo mogoče predvideti in začetek reorganizacije prestaviti na nekaj mesecev kasneje, ko delo centrov za socialno delo ni toliko obremenjeno.

Poleg tega je bila na predlog ministrice mag. Ksenije Klampfer v mesecu novembru 2018 sprejeta novela Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev, s katerim je bil iz zakonodaje umaknjen masovni avtomatični informativni izračun za letne pravice, ki bi se moral začeti uporabljati 1. septembra 2019, saj uvedba informacijskega sistema ni potekala po predvidenih načrtih.

Že dne 22. junija 2018 (torej v času ministirovanja dr. Anje Kopač Mrak) je Društvo socialnih delavk in delavcev Slovenije na tiskovni konferenci opozorilo na prevelike obremenitve socialnih delavk in delavcev v zvezi z načrtovano reorganizacijo centrov za socialno delo, tako, da je bilo mogoče zaplete in zamude, ki smo jim priča v zadnjih mesecih, še pravočasno predvideti in se jim izogniti.

Ministrstvo je začelo ukrepati v zvezi s kadrovskim primanjkljajem šele po napovedani stavki sindikata socialnih delavk in delavcev v mesecu decembru 2018. Povrh vsega pa katastrofalne zamude pri reševanju vlog spremljajo v nekaterih primerih še vedno izjemno dolgi postopki reševanja pritožb (tudi do dveh let) glede socialnih prejemkov, ki so v pristojnosti Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti kot pritožbenega organa. Glede na razplet pri reorganizaciji centrov za socialno delo in avtomatizaciji izdajanja odločb lahko sklepamo, da so se velike predvolilne obljube o modernizaciji in avtomatizaciji sistema socialnega varstva sprevrgle v svoje nasprotje.

Navkljub pogostim zagotovilom Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti ter centrov za socialno delo, da bodo zaostanki odpravljeni v najkrajšem možnem času so odobritve vlog zaostajale za več tednov in celo mesecev. Tako je bilo samo na Centru za socialno delo Ljubljana v mesecu decembru 2018 še 6000 nerešenih vlog, ki so bile prerazporejene na ostale centre za socialno delo. Celotni zaostanki naj bi bili tokrat glede na zagotovila ministrice mag. Ksenije Klampfer odpravljeni do konca meseca januarja.

Pravica do socialnega varstva je ustavna pravica, ki pa je učinkovita le v primeru, če se o njej pravočasno odloči ali pa vsaj brez nepotrebne odlašanja. Dolžnost in odgovornost organov, ki odločajo (centri za socialno delo) oziroma državnih organov, ki so jim dolžni zagotoviti pogoje za nemoteno delo in so jim nadrejeni pa je, da poskrbijo za realizacijo odločanja o teh pravicah. Za to ne more biti nobenih objektivnih opravičil in izgovorov, še posebej ne, če se kot razlog navede reorganizacijo sistema socialnega varstva, ki je bil v pristojnosti in izvedbi Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve in enake možnosti.

II. Predlog sklepov za odločanje na nujni seji Odbora za delo, družino, socialne zadeve in invalide:

1. Odbor za delo, družino, socialne zadeve in invalide se je seznanil z razlogi in odgovornimi osebami za zaostanke pri izdajanju odločb za socialne prejemke ter z ukrepi, ki jih je Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti izvedel za odpravo teh zaostankov.
2. Odbor za delo, družino, socialne zadeve in invalide predlaga ministrici za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, da za odbor v roku enega meseca pripravi poročilo, ki bo obsegalo podrobnejše mesečne podatke o zaostankih pri izdajanju odločb za posamezne vrste socialnih prejemkov, ukrepe, ki so bili sprejeti za odpravo zaostankov ter predvsem katere ukrepe je ministrstvo sprejelo oziroma jih bo sprejelo, da do takšnih zaostankov ne bo več prihajalo.

III. Predlagamo, da se na nujno sejo povabi:

- mag. Ksenijo Klampfer, ministrico za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti,
- dr. Anjo Kopač Mrak, državno sekretarko v kabinetu predsednika Vlade RS, zadolženo za socialno področje
- Urad Varuha človekovih pravic,
- Socialno zbornico,
- Društvo socialnih delavk in delavcev Slovenije.

Danijel Krivec,
vodja PS SDS